

Jonas Johansson
Limnolog/samordnare
Kävlingeåns vattenråd

Kävlingeåns huvudfåra

KÄVLINGEÅNS
VATTENRÅD

Vinnare av Sjöstjärnan 2015

VATTENFÖRVALTNING
VATTENVÅRD
RECIPIENTKONTROLL

www.kavlinge.se

Aktuellt i Kävlingeåns huvudfåra

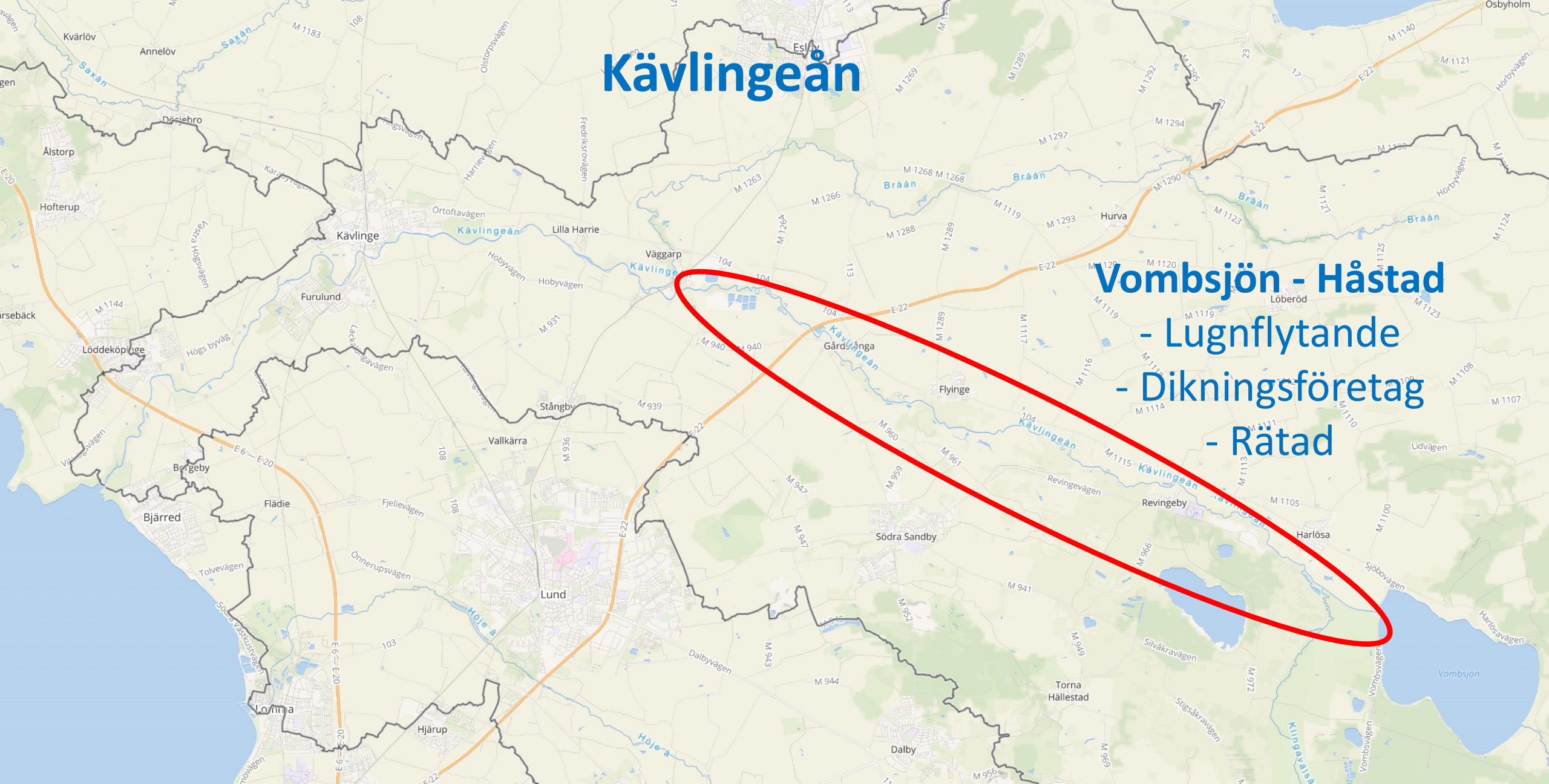
- Bakgrund
- Vattenkraft
- Miljöanpassning
- Avverkning/strandskydd

Kävlingeån

Kävlingeån

Vombsjön - Håstad
- Lugnflytande
- Dikningsföretag
- Rätad

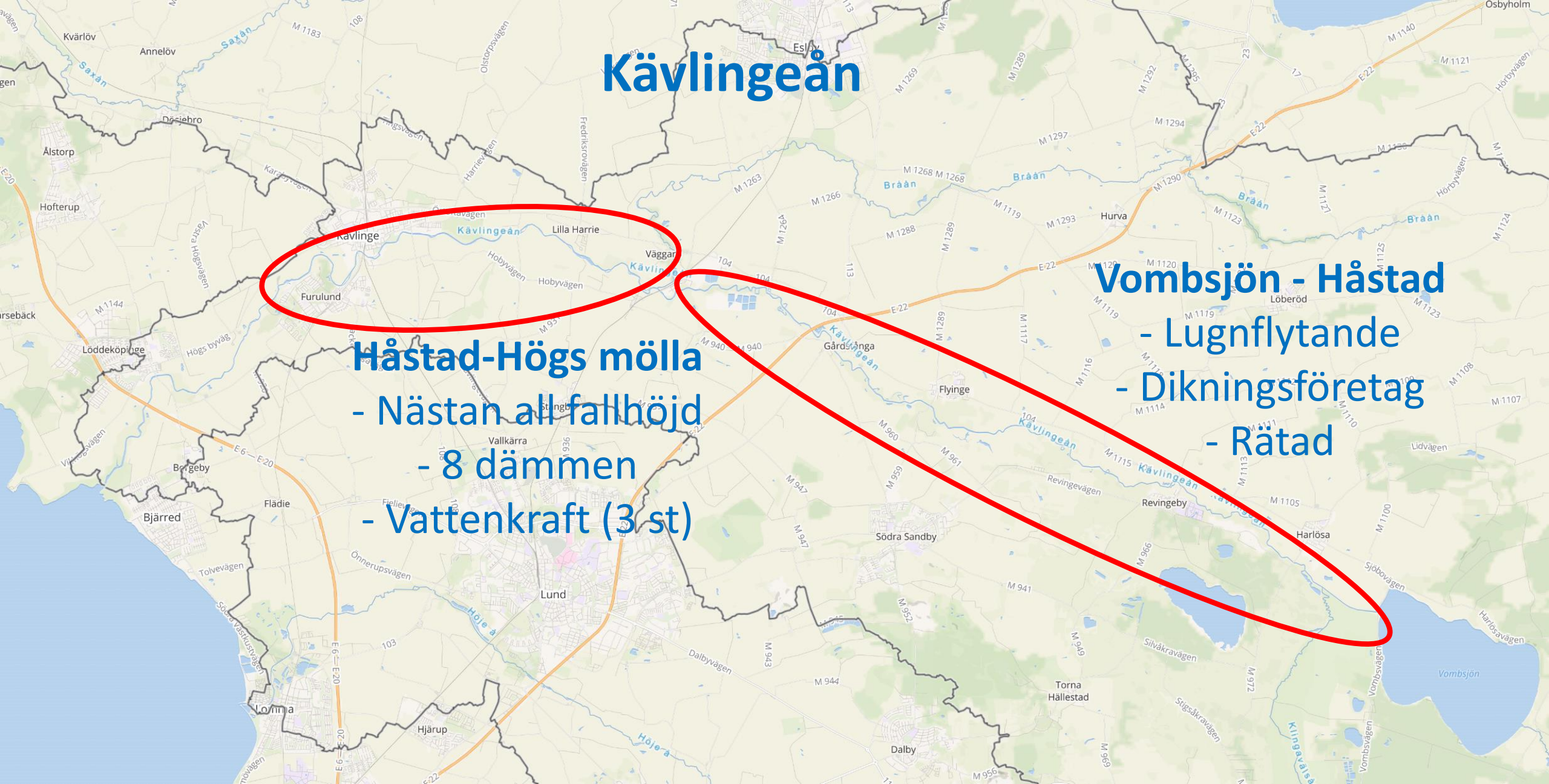
Kävlingeån

Kävlingeån

Håstad-Högs mölla
- Nästan all fallhöjd
- 8 dämmen
- Vattenkraft (3 st)

Vombsjön - Håstad
- Lugnflytande
- Dikningsföretag
- Rätad

Kävlingeån

Håstad-Högs mölla

- Nästan all fallhöjd
- 8 dämmen
- Vattenkraft (3 st)

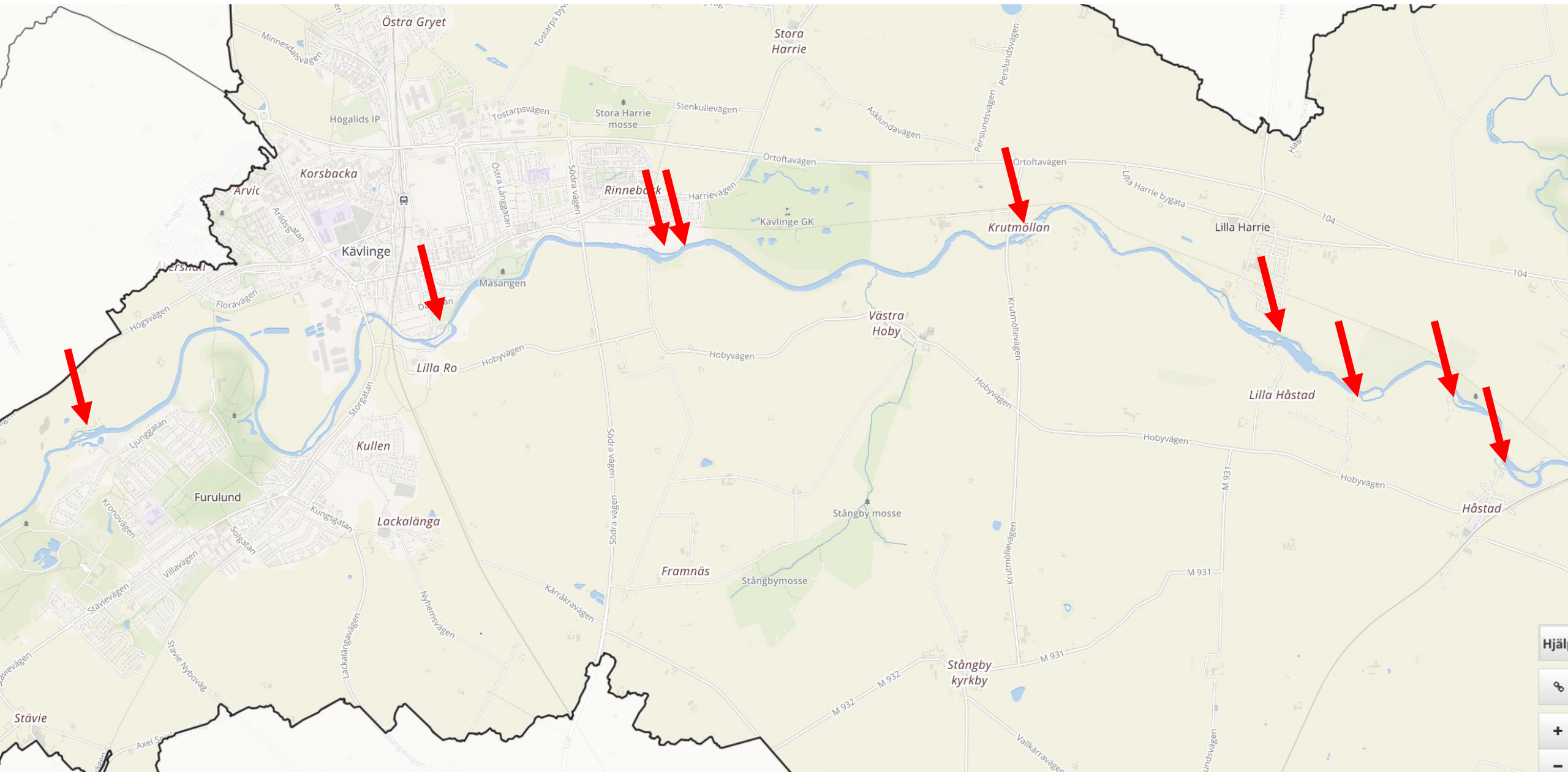
Högs mölla - havet

- Relativt lugnflytande
- Avverkning
- Kanotpaddling

Vombsjön - Håstad

- Lugnflytande
- Dikningsföretag
- Rätad

Dämmen/möllor i Kävlingeån

Dämmen/möllor i Kävlingeån

-Medeltida, men inga byggnader kvar

-Kulturmiljöer f f a Bösmöllan, Kvarnvik och Krutmöllan

-Dämmen finns kvar

Dämmen/möllor i Kävlingeån

-Medeltida, men inga byggnader kvar

-Kulturmiljöer f f a Bösmöllan, Kvarnvik och Krutmöllan

-Dämmen finns kvar

Hindrar rörligheten i ån och förändrar
livsmiljöerna

KÄVLINGEÅNS
VATTENRÅD

Vinnare av Sjöstjärnan 2015

VATTENFÖRVALTNING
VATTENVÅRD
RECIPIENTKONTROLL

www.kavlinge.se

Dämmen/möllor i Kävlingeån

Strömmande sträckor:

- Uppdämnda
- Försvunnit
- Ovanliga livsmiljöer

KÄVLINGEÅNS
VATTENRÅD

Vinnare av Sjöstjärnan 2015

VATTENFÖRVALTNING
VATTENVÅRD
RECIPIENTKONTROLL

www.kavlinge.se

Dämmen/möllor i Kävlingeån

- Vattenspeglar
- Ingen nytta idag (Håstad och Hög)
- Ingen anledning att ha dom kvar
- Kulturmiljöer - Lst utreder detta
- Länsstyrelsen har tillsynat dämmet vid Rinnebäck

KÄVLINGEÅNS
VATTENRÅD

Vinnare av Sjöstjärnan 2015

VATTENFÖRVALTNING
VATTENVÅRD
RECIPIENTKONTROLL

www.kavlinge.se

Dämmen/möllor i Kävlingeån

Utredning som vattenrådet beställt:

- Visar att det finns stor potential för en återställning av ån
- Återskapa strömvattenmiljöer
- Uppnå olika miljömål

Elproduktion/vattenkraft i Kävlingeån

KÄVLINGEÅNS
VATTENRÅD

Vinnare av Sjöstjärnan 2015

VATTENFÖRVALTNING
VATTENVÅRD
RECIPIENTKONTROLL

www.kavlingeån.se

Elproduktion/vattenkraft i Kävlingeån

- Liten elproduktion (husbehov 500 MWh)
- Inte tillstånd enligt MB
- Lst regleringsbrev bedriva tillsyn vattenverksamhet utan tillstånd
- Föreläggande om att söka tillstånd
- Stor skada på vattendraget

KÄVLINGEÅNS
VATTENRÅD

Vinnare av Sjöstjärnan 2015

VATTENFÖRVALTNING
VATTENVÅRD
RECIPIENTKONTROLL

www.kavlinge.se

Elproduktion/vattenkraft i Kävlingeån

Process att ansöka om tillstånd:

- MKB**
- Förslag på fiskvägar**
- Förslag på villkor för tillstånd**

KÄVLINGEÅNS
VATTENRÅD

Vinnare av Sjöstjärnan 2015

VATTENFÖRVALTNING
VATTENVÅRD
RECIPIENTKONTROLL

www.kavlinge.se

Elproduktion/vattenkraft i Kävlingeån

Process att ansöka om tillstånd:

- MKB**
- Förslag på fiskvägar**
- Förslag på villkor för tillstånd**

Dyrt för berörda

Rimligt?

KÄVLINGEÅNS
VATTENRÅD

Vinnare av Sjöstjärnan 2015

VATTENFÖRVALTNING
VATTENVÅRD
RECIPIENTKONTROLL

www.kavlingeån.se

Elproduktion/vattenkraft i Kävlingeån

Rimligt att man har tillstånd enligt
gällande miljölagstiftning om man

KÄVLINGEÅNS
VATTENRÅD

Vinnare av Sjöstjärnan 2015

VATTENFÖRVALTNING
VATTENVÅRD
RECIPIENTKONTROLL

www.kavlinge.se

Elproduktion/vattenkraft i Kävlingeån

Rimligt att man har tillstånd enligt
gällande miljölagstiftning om man -

bedriver en verksamhet som påverkar
miljön

KÄVLINGEÅNS
VATTENRÅD

Vinnare av Sjöstjärnan 2015

VATTENFÖRVALTNING
VATTENVÅRD
RECIPIENTKONTROLL

www.kavlinge.se

Elproduktion/vattenkraft i Kävlingeån

**Stora frågan:
Kommer att få tillstånd till verksamheten**

KÄVLINGEÅNS
VATTENRÅD

Vinnare av Sjöstjärnan 2015

VATTENFÖRVALTNING
VATTENVÅRD
RECIPIENTKONTROLL

www.kavlinge.se

Elproduktion/vattenkraft i Kävlingeån

**Stora frågan:
Kommer att få tillstånd till verksamheten**

Borde inte få det om man följer miljöbalken

– Nyttan ska överstiga kostnaden

KÄVLINGEÅNS
VATTENRÅD

Vinnare av Sjöstjärnan 2015

VATTENFÖRVALTNING
VATTENVÅRD
RECIPIENTKONTROLL

www.kavlingeån.se

Elproduktion/vattenkraft i Kävlingeån

**Stora frågan:
Kommer att få tillstånd till verksamheten**

Borde inte få det om man följer miljöbalken

– Nyttan ska överstiga kostnaden

**Vilket det är svårt att se att det gör i det här
fallet om man tar hänsyn till alla kostnader**

KÄVLINGEÅNS
VATTENRÅD

Vinnare av Sjöstjärnan 2015

VATTENFÖRVALTNING
VATTENVÅRD
RECIPIENTKONTROLL

www.kavlinge.se

Elproduktion/vattenkraft i Kävlingeån

**Länsstyrelsen, Havs- och
vattenmyndigheten, Kammarkollegiet
och Sportfiskarna mycket kritiska i sin
yttranden till MoM**

KÄVLINGEÅNS
VATTENRÅD

Vinnare av Sjöstjärnan 2015

VATTENFÖRVALTNING
VATTENVÅRD
RECIPIENTKONTROLL

www.kavlinge.se

Process i Mark – och miljödomstolen

Om tillstånd medges:

- Krav på att anlägga fiskvägar enligt b a t
- Bekostas av ägarna

Om tillstånd inte medges:

- Krav på utrivning
- Vattenrådet och Länsstyrelsen kan hjälpa till med utrivning

KÄVLINGEÅNS
VATTENRÅD

Vinnare av Sjöstjärnan 2015

VATTENFÖRVALTNING
VATTENVÅRD
RECIPIENTKONTROLL

www.kavlinge.se

Värdet i de livsmiljöer som finns vid dämnena?

**Ett nytt naturtillstånd har uppkommit
Finns många sådana livsmiljöer änd
Brist på strömmande vattenmiljöer**

Mkt högre naturvärde

KÄVLINGEÅNS
VATTENRÅD

Vinnare av Sjöstjärnan 2015

VATTENFÖRVALTNING
VATTENVÅRD
RECIPIENTKONTROLL

www.kavlinge.se

Vad kan man tycka om detta då?

- Trist för ägare med stora kostnader
- Orimligt stor påverkan på ån för den lilla nyttan, mkt liten elproduktion
- Bra med fungerande fiskvägar
- Ännu bättre med en återställd å

KÄVLINGEÅNS
VATTENRÅD

Vinnare av Sjöstjärnan 2015

VATTENFÖRVALTNING
VATTENVÅRD
RECIPIENTKONTROLL

www.kavlinge.se

Andra exempel på där man slutat med att bygga fiskvägar

Mest kända exemplet: Mörrumsån
3 ggr så stor som Kävlingeån

Kraftverket i Marieberg
Länsstyrelsen Blekinge E.ON och Karlshamns
kommun gör gemensam sak

KÄVLINGEÅNS
VATTENRÅD

Vinnare av Sjöstjärnan 2015

VATTENFÖRVALTNING
VATTENVÅRD
RECIPIENTKONTROLL

www.kavlinge.se

KÄVLINGEÅNS
VATTENRÅD

Vinnare av Sjöstjärnan 2015

VATTENFÖRVALTNING
VATTENVÅRD
RECIPIENTKONTROLL

www.kavlinge.se

Andra exempel

Mer närliggande Rönne å

8 lokalpolitiker gjort gemensam sak

Debattartikel i HD

Klippans kommun har anställt en person
för att jobba med återställningen

KÄVLINGEÅNS
VATTENRÅD

Vinnare av Sjöstjärnan 2015

VATTENFÖRVALTNING
VATTENVÅRD
RECIPIENTKONTROLL

www.kavlinge.se

Argument:

- Lokalt näringsliv gynnas**
- Besöksnäring/Turism/Sportfiske**

På köpet:

Når vattendirektivets krav

KÄVLINGEÅNS
VATTENRÅD

Vinnare av Sjöstjärnan 2015

VATTENFÖRVALTNING
VATTENVÅRD
RECIPIENTKONTROLL

www.kavlinge.se

Vattenkraft i Sverige

Trädfällning/strandskydd

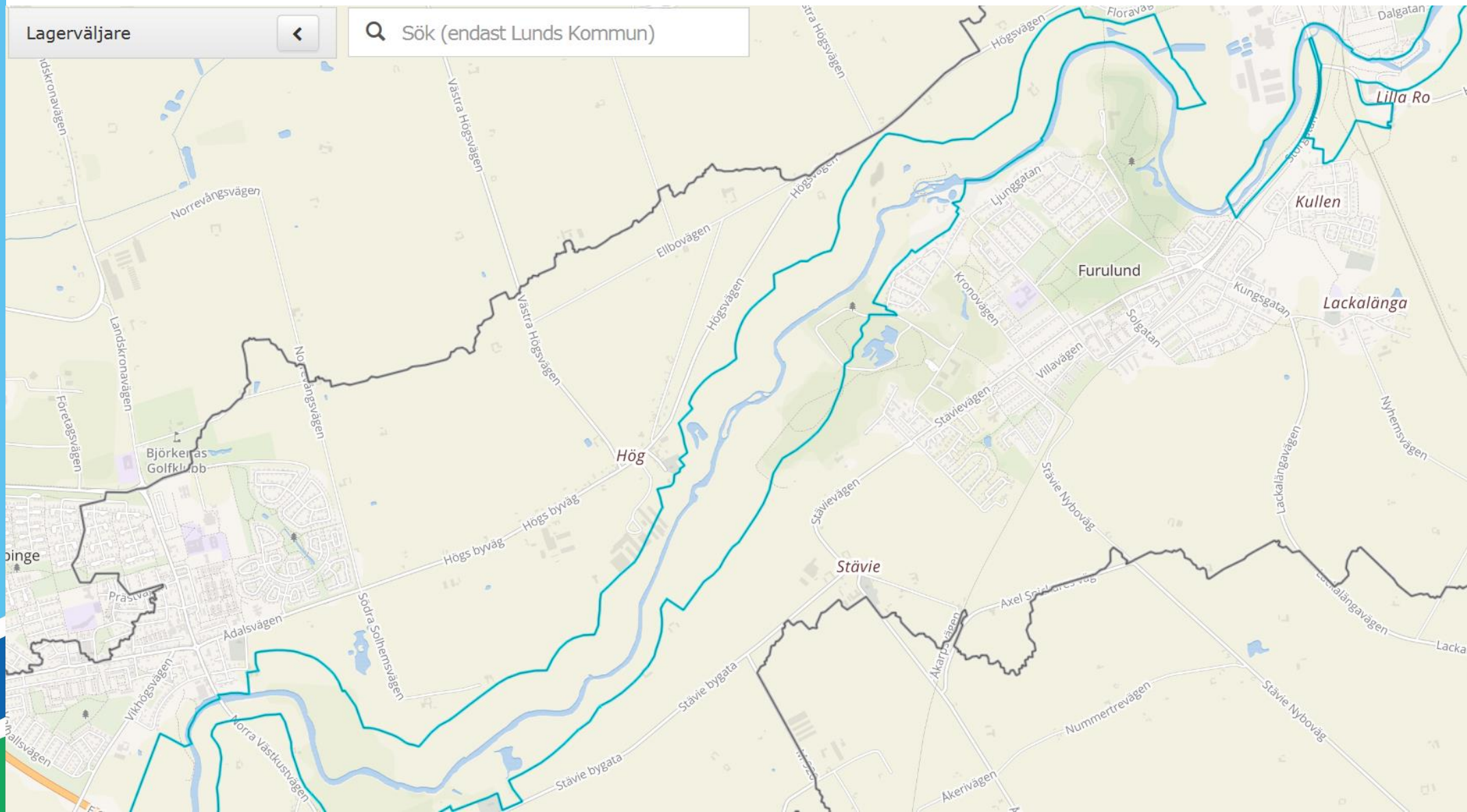
KÄVLINGEÅNS
VATTENRÅD

Vinnare av Sjöstjärnan 2015

VATTENFÖRVALTNING
VATTENVÅRD
RECIPIENTKONTROLL

www.kavlinge.se

Strandskydd

KÄVLINGEÅNS
VATTENRÅD

Vinnare av Sjöstjärnan 2015

VATTENFÖRVALTNING
VATTENVÅRD
RECIPIENTKONTROLL

www.kavlinge.se

Två syften:

- Att långsiktigt trygga allmänhetens tillgång till strandområden
- Att bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet

KÄVLINGEÅNS
VATTENRÅD

Vinnare av Sjöstjärnan 2015

VATTENFÖRVALTNING
VATTENVÅRD
RECIPIENTKONTROLL

www.kavlinge.se

Strandskydd

Gäller

- Samtliga stränder vid havet, insjöar och vattendrag oavsett storlek
- Både i tätort och i glesbygd
- 100 meter från strandkanten (300 m)

KÄVLINGEÅNS
VATTENRÅD

Vinnare av Sjöstjärnan 2015

VATTENFÖRVALTNING
VATTENVÅRD
RECIPIENTKONTROLL

www.kavlinge.se

Strandskydd

Förbjudet att:

- Uppföra nya byggnader eller ändra de som redan finns
- Utföra andra anläggningar eller anordningar som strider mot strandskyddets syfte
- Utföra andra åtgärder som kan skada växt- och djurliv (fälla träd)**

KÄVLINGEÅNS
VATTENRÅD

Vinnare av Sjöstjärnan 2015

VATTENFÖRVALTNING
VATTENVÅRD
RECIPIENTKONTROLL

www.kavlinge.se

Strandskydd

Förbuden gäller inte:

åtgärder, om de behövs för jordbruket, och de för sin funktion måste finnas eller vidtas inom strandskyddsområdet

KÄVLINGEÅNS
VATTENRÅD

Vinnare av Sjöstjärnan 2015

VATTENFÖRVALTNING
VATTENVÅRD
RECIPIENTKONTROLL

www.kavlinge.se

Strandskydd

- Kommunerna som beslutar om dispens från bestämmelserna om strandskydd. För att få dispens krävs särskilda skäl.
- Länsstyrelserna tar beslut om dispens från strandskyddet för områden som skyddas även som naturreservat och nationalparker.

KÄVLINGEÅNS
VATTENRÅD

Vinnare av Sjöstjärnan 2015

VATTENFÖRVALTNING
VATTENVÅRD
RECIPIENTKONTROLL

www.kavlinge.se

Strandskydd

Särskilda skäl för strandskyddsdispens enligt miljöbalken:

- redan har tagits i anspråk på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften
- genom en väg, järnväg, bebyggelse, verksamhet eller annan exploatering är väl avskilt från området närmast strandlinjen
- behövs för en anläggning som för sin funktion måste ligga vid vattnet och behovet inte kan tillgodoses utanför området
- behövs för att utvidga en pågående verksamhet och utvidgningen inte kan genomföras utanför området
- behöver tas i anspråk för att tillgodose ett angeläget allmänt intresse som inte kan tillgodoses utanför området, eller
- behöver tas i anspråk för att tillgodose ett annat mycket angeläget intresse

KÄVLINGEÅNS
VATTENRÅD

Vinnare av Sjöstjärnan 2015

VATTENFÖRVALTNING
VATTENVÅRD
RECIPIENTKONTROLL

www.kavlinge.se

Trädfällning/strandskydd

Bilder!

KÄVLINGEÅNS
VATTENRÅD

Vinnare av Sjöstjärnan 2015

VATTENFÖRVALTNING
VATTENVÅRD
RECIPIENTKONTROLL

www.kavlinge.se

Varför har man gjort detta?

- Jordbruksintresset
- Framkomlighet i ån och tillgänglighet till ån blivit bättre på köpet

KÄVLINGEÅNS
VATTENRÅD

Vinnare av Sjöstjärnan 2015

VATTENFÖRVALTNING
VATTENVÅRD
RECIPIENTKONTROLL

www.kavlinge.se

Brutal skövling helt utan hänsyn

Konsekvenser:

- **Förstörda livsmiljöer – både i vattnet och på land**
- **Minskad skuggning av vattnet**
- **Leder till ökad igenväxning av ån**

Helt utan nytta för jordbruket!

KÄVLINGEÅNS
VATTENRÅD

Vinnare av Sjöstjärnan 2015

VATTENFÖRVALTNING
VATTENVÅRD
RECIPIENTKONTROLL

www.kavlinge.se

Trädfällning/strandskydd

Vad har hänt?

Kävlinge kommun kännedom i oktober (allmänheten)
Kommunen gör ingenting

Kommer vattenrådet till kännedom 23 december
Vattenrådet besöker ån mellan jul och nyår
Sammanställer och dokumenterar avverkningen
Levererar till kommunen

Kommunen skickar ut föreläggande till markägarna
Markägarna kommer in med svar

Där är vi nu!

KÄVLINGEÅNS
VATTENRÅD

Vinnare av Sjöstjärnan 2015

VATTENFÖRVALTNING
VATTENVÅRD
RECIPIENTKONTROLL

www.kavlinge.se

Trädfällning/strandskydd

Vad händer nu?

- Kommunen kan inte göra annat än att åtalsanmäla markägarna
- Privatpersoner/Naturskyddsföreningen ligger på
- JO-anmälan p g a bristande myndighetsutövning från kommunens sida?

KÄVLINGEÅNS
VATTENRÅD

Vinnare av Sjöstjärnan 2015

VATTENFÖRVALTNING
VATTENVÅRD
RECIPIENTKONTROLL

www.kavlinge.se

Sammanfattning

Historisk möjlighet att göra nåt positivt med ån!

Utveckla turism och besöksnäring!

Uppnå miljömål!

Med hänsyn till alla intressen!

KÄVLINGEÅNS
VATTENRÅD

Vinnare av Sjöstjärnan 2015

VATTENFÖRVALTNING
VATTENVÅRD
RECIPIENTKONTROLL

www.kavlinge.se

Ett argument som
TACK!
kanske är viktigare
för
kommunpolitiker är
pengar.
Besöksnäringen är